

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4159/2022
29.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Манић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља „Панчево“ из Панчева, чији је пуномоћник Александра Смилевски, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5345/21 од 15.04.2022. године, у седници већа одржаној 29.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5345/21 од 15.04.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 242/20 од 23.08.2021. године, исправљеном решењем тог суда П1 242/20 од 21.02.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиљи по основу неисплаћених трошкова за исхрану у току рада - топлог оброка и по основу неисплаћених трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, за период јун 2017. - мај 2020. године, исплати појединачне месечне одређене износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, ближе одређене тим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 118.959,49 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5345/21 од 15.04.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиљи исплати по основу неисплаћених трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора појединачне одређене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, ближе одређене тим ставом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиле да се обавезе тужени да јој накнади трошкове парничног поступка од 118.959,49 динара и обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове поступка од 14.065,00 динара.

Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженом накнади трошкове поступка по жалби од 44.258,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по жалби. Допунским решењем истог суда Гж1 5345/21 од 02.06.2022. године обавезана је тужила да туженом плати трошкове парничног поступка од 45.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију. Трошкове ревизијског поступка је тражио и определио.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), Врховни суд је оценио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а указивање на битну повреду одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног члана, не представља разлог због кога ревизија, у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, може да се изјави.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код туженог на неодређено време са пуним радним временом на пословима ..., а према измењеном називу радног места тужила обавља послове ... у Тужени плату тужиле обрачунава за обављени рад и време проведено на раду тако што на утврђену зараду додаје 0,4% за бруто зараду за сваку навршену годину радног стажа. У спором периоду тужени није организовао исхрану у току рада. У обрачуну зараде тужиле за спорни период накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора није исказивана (није појмовно именована нити номинално обрачуната у односу на коефицијент тужиле или у односу на било који други параметар). На основу налаза и мишљења судског вештака утврђена је висина тражених накнада на име топлог оброка и регреса у две варијанте, и то према према одредбама Општег колективног уговора и према одредбама Посебног колективног уговора за јавна и јавно комунална предузећа Града Панчева.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле сматрајући да тужиле припада право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у висини месечне накнаде, сходно параметрима из раније важећег Општег колективног уговора. По оцени првостепеног суда, како у овој случају уговором о раду тужиле са каснијим анексима није одређена ближа номинална вредност и утврђење наведених права на накнаду трошкова треба применити Закон о раду који у члану 118. став 1. тачка 5. и 6. прописује да запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада ако послодавац ово право није обезбедио на други начин и за регрес за коришћење годишњег одмора.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев за исплату наведених накнада, закључујући да је тужиљи плата исплаћена према Закону о платама у државним органима и јавним службама, према којем су накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора садржане у коефицијенту за обрачун плате и на тај начин исплаћене.

По оцени Врховног суда неосновано се ревизијом указује да се наведени закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Чланом 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) чланом 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби закона, Врховни суд је оценио да је тужиљи износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијенту према коме је тужиљи исплаћивана плата, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунатом према параметрима из Општег колективног уговора из 2008. године („Службени гласник РС“ бр. 50/08 и 104/08, Анекс 1. и 2.), а како је то правилно закључио и другостепени суд. Наиме, није спорно да се из коефицијента основне плате за тужиљу у исплатним листама не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, али сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату, на начин како је то првостепени суд утврдио, нити подразумева да део тужиљиног коефицијента поуздано не садржи предметне трошкове.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Пошто тужиља није успела у овом поступку, не припада јој право на накнаду трошкова поступка, а захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију одбијен је на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења ове парнице.

Из наведених разлога, применом члана 165. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић